

Przestrzenie i ludzie
Konteksty antropologiczne

redakcja

Grażyna Ewa Karpińska
Aleksandra Krupa-Ławrynowicz

Redakcja naukowa:

Grażyna Ewa Karpińska
Aleksandra Krupa-Ławrynowicz

Recenzja naukowa:

Róża Godula-Węclawowicz

Projekt okładki:

Michał Urbański

Przygotowanie okładki do druku:

Wojciech Miatkowski

Korekta:

Magdalena Jarnotowska

Skład:

Paweł Szewczyk

Na okładce fotografia autorstwa Michała Urbańskiego

Publikacja sfinansowana ze środków statutowych Zakładu Teorii i Badania Kultury Współczesnej
w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UŁ

ISBN 978-83-7729-298-3

© Copyright by Grażyna Ewa Karpińska, Aleksandra Krupa-Ławrynowicz, the authors 2015

© Copyright by Wydawnictwo Księży Młyn

Wydanie 1. Łódź 2015

Dla Profesora Andrzeja P. Wejlana

Łódź, 2015 rok

Jubileusze są dla przeżywających je osób wydarzeniami, które przełamują codzienność i w miły sposób domagają się zauważenia. Jubileusz 70. urodzin Profesora Andrzeja Pawła Wejlana stał się okazją do wspólnego świętowania i obdarowania Jubilata dedykowaną mu książką.

Biografia naukowa Profesora rozpoczęła się na studiach socjologicznych na Uniwersytecie Łódzkim. Studiowanie socjologii mocno związało A.P. Wejlana ze środowiskiem socjologów łódzkich, a przede wszystkim z twórcami „łódzkiej szkoły metodologicznej” – Janem Lutyńskim i Zygmuntem Gostkowskim, z którymi pracował w Zakładzie Metodologii Badań Socjologicznych PAN, łódzkiej filii Instytutu Filozofii i Socjologii PAN. Kiedy łódzki ośrodek został zlikwidowany, Profesor pojawił się – szczęśliwie dla tych, którzy uczestniczą w późniejszym życiu zawodowym Jubilata – u etnologów, w Katedrze Etnologii UŁ (dziś Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej).

Choć Profesor zawsze zaznacza, że jest socjologiem, to jednak jak mało kto potrafi uczyć antropologicznego myślenia, antropologicznej wyobraźni i wrażliwości. Wszyscy, którzy od wielu lat łakomie czerpią z każdej dyskusji naukowej z Profesorem, podkreślają, jak bardzo inspirującym i motywującym jest on Nauczycielem. Jako znakomity metodolog potrafi porządkować i ukierunkowywać nierzadko zbyt beztroskie zamierzenia innych, jednocześnie jednak jest badaczem odważnym, sięgającym po nowe, zachęcającym do wykorzystywania strategii transdyscyplinarnych. O pasjach – z pełną odpowiedzialnością używamy tego słowa, bowiem oddaje ono temperament badawczy Profesora – i niezwykle szerokich zainteresowaniach Jubilata pisać można byłoby wiele, zawsze z zaskoczonością i podziwem. Wie o tym każdy, kto brał udział w Jego wykładach oraz seminariach; każdy, kto wspólnie z Profesorem pracował nad rozwikłaniem naukowego dylematu; i każdy, komu Profesor opowiadał o swojej wielkiej namiętności, jaką jest muzyka.

Książka, którą Jubilatowi dedykujemy, ma charakter wielowątkowy, koncentruje się jednak na tematach – w ten lub inny sposób – bliskich Profesorowi, będących jeśli nie w centrum, to w rejonach Jego badawczych zainteresowań. Udział w tym niewielkim zbiorze mają przyjaciele, koledzy i uczniowie Profesora, którzy napisali teksty, zaprojektowali okładkę, wspierali przedsięwzięcie pomysłami.

Szanowny Panie Profesorze! Drogi Andrzeju!

Gratulujemy Jubileuszu oraz dotychczasowych dokonań. Jesteśmy pewni, że otaczający świat nigdy nie przestanie Cię fascynować i inspirować. Wierzmy, że będziemy świadkami następnych wspaniałych pomysłów, bo inaczej być przecież nie może.

Z serdecznością i wyrazami szacunku

Aneta Krawczyńska Katarzyna Kamińska
Katarzyna Kamińska Aleksandra Dziępkowska
Michał Urbaniak Marek Upiński
A. Deredas A. Piotrowski
Damian Z. Kozłowski Ola Kumpo-Konynska
Katarzyna Kamińska Krystian Dawicki
Mewańska Katarzyna Dudańska
W. K. Ewa Namiń-Bocuzińska
Inga Kurwa Krystyna Piętkowska
M. Kujawski S. Łoboda
Andrzej Lech Ewa Kujawski
M. Kujawski

Spis treści

Aneta Krzewińska	
Łódzka szkoła metodologiczna w narracji „świadków”	9
Maria Wieruszewska	
Dyskursy przestrzenne – wybrane aspekty	23
Grażyna Ewa Karpińska	
Na Berlinku. Fragmenty z codzienności osiedla	43
Krystyna Piątkowska	
O prywatnych terytoriach w estetykach miejskich codzienności. Esej z konkretnym przykładem	63
Ewa Nowina-Sroczyńska	
Piotrkowska 149. Strych – przestrzeń pozbawiona kurtuazji	81
Aleksandra Krupa-Ławrynowicz	
Pocztówki dźwiękowe z Łodzi. O fonicznych reprezentacjach miasta, intencji słuchania i historii w dźwiękach zapisanej	113
Aleksandra Rzepkowska	
Szpital nocą. Łódzkie i podłódzkie eksploracje	133
Krystian Darmach	
Okno otwarte na Sienkiewicza	155
Summaries of articles	165
Noty o autorach	169